

مادر امام زمان

نرجس یا نرگس خاتون ملقب به «ریحانه»، «سوسن» و «صیقل» و «ورداس» در روایات شیعه نام کنیز حسن عسکری، یازدهمین امام شیعیان و مادر حجت بن حسن (مهدی) است.

توصیفات در منابعی دو قرن اول پس از فوت امام یازده شیعه و قرن‌های پنجم و ششم هجری مانند کتابهای افرادی مانند شیخ طوسی، ابن بابویه و نعمانی از زندگانی امام دوازده شیعه شده است. در روایات این کتاب‌ها نام‌های متعددی برای مادر امام دوازدهم نقل شده‌است مانند نرجس، ریحان، سوسن و مریم. برطبق همین روایات مادر مهدی کنیزی سیاه از نوبیه بوده‌است. در دیدگاه تاریخی انتساب مادر امام دوازده شیعه به سزار روم تذکراتی و غیر تاریخی عنوان شده است.

دیدگاه شیعیان دوازده امامی

به اعتقاد شیعیان، نرجس خاتون، دختر یشوعا، فرزند قیصر روم شرقی بود. همچنین اهل تشیع براین باورند وقتی نرجس مهدی را باردار بوده شکمش برآمده نشده است.

دیدگاه تاریخی

توصیفات دقیقی در مورد مهدی از نیمه اول قرن دهم میلادی و قرن یازدهم میلادی (قرن پنجم و ششم هجری) به بعد در کتابهای افرادی مانند شیخ طوسی، ابن بابویه و نعمانی وجود دارد. [۲] و گروهی می‌گفتند حسن عسکری امام بدون فرزندی است که نمرده‌است و حسن عسکری همان مهدی غایب است که دارای دو دوره غیبت است. در روایات نقل شده از این کتاب‌ها نام‌های متعددی برای مادر امام دوازدهم نقل شده‌است مانند نرجس، ریحان، سوسن و مریم و ورداس. برطبق همین روایات مادر مهدی کنیزی سیاه از نوبیه بوده‌است. سه نام اول که معمولاً از نام‌هایی بوده‌است که در آن زمان بر کنیزان نهاده می‌شده‌است گواهی بر این دسته از روایات هستند. روایاتی دیگر است که بنوشته امیر معزی در دانشنامه ایرانیکا از دیدگاه تاریخی بدون شک جنبه‌ای افسانه‌ای و تذکراتی دارد. این روایات مادر امام دوازدهم را دختر قیصر روم می‌دانند که به اسارت مسلمانان در می‌آید و بصورت برده در بغداد به یکی از یاران هادی، امام دهم فروخته می‌شود. هادی نیز این کنیز را به عقد فرزندش درمی‌آورد. بر طبق بیشتر منابع، تولد امام زمان در نیمه شعبان سال ۲۵۶ قمری یا ۸۷۰ میلادی می‌باشد.